

Проектэу агъэцэкIэщтхэм атегушылагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТхьакIу-щынэ Аслъан зIухыгъэ Iахъзэхэлъ об-ществэу «Кубаньэнерго» зыфиIорэм игене-ральнэ директорэу Александр Гаврило-вымрэ Адыгэ электрическэ сетхэм япа-щэу агъэнэфэгъэ Владимир Папуковымрэ тыгъуасэ ригъэблэгъагъэх.

Иофтхьабзэм хэлэжыагъ АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат. Электроэнергием ылъэ-ныкIокIэ кIуачIэхэм ахэгъэхь-гъэным, ащ фелорышIэщт про-ектхэр, программэхэр шыIэны-гъэм шыпхырышыгъэнхэм фэшI шIэгъэн фаехэм, нэмыкI Ioфы-гъохэм ахэр атегушылагъэх.

АР-м и Лышъхъэ Адыгэ электрическэ сетхэм япащэу агъэнэфэгъэ В. Папуковым нэ-луасэ зыфишыгъ, ащ бэкIэ зэрэщыгуыгъэхэрэ рIуагъ.

Владимир Папуковыр къа-лэу Краснодар кышчыгъу, ащ щеджагъ, апшэрэ гъэсэны-гъэ шызэригъэгъотыгъ. 2008-рэ илээсым кышгэжыагуу «Кубаньэнерго» иIеIартамент ипащэу Ioф ышIагъ. НыбжыкI нахъ мышIэми, исэнэхъат хэ-шыкIышхо фыриI.

Адыгеим ипащэ кызырIуа-гъэмкIэ, республикэм имуници-пальнэ образованиехэм ащыщ-хэм электроэнергиемкIэ кIуа-чIэу алэкIэлъхэм ахэгъэхьгъэ-

ныр пшэрылъ шъхалэу щыт. Псэуалъэу кызылэуахьхэрэм япчъагъэ нахьыбэ зэрэхъурэм дакIоу, ахэм агъэфедэрэ элек-тричествэми хэхъо. Ащ кы-хэкIыкIэ электроподстанции-хэр кIэу шыгъэнхэм мэхъа-нэхъо иI.

Республикэм ипащэхэм къа-гъэнэфэгъэ пшэрылъхэр зэ-шохыгъэхэ хъунхэм анаIэ зэ-рэтетыр кыIуагъ нэужым гу-щылэр зыштэгъэ А. Гаврило-вым. АщкIэ гухэлъ гъэнэфа-гъэхэр шыIэх, тапэкIэ Ioф зэ-рашIэщт илээси 5-м телытэ-гъэ программэр аштагъ. Джащ фэдэу электроэнергиемкIэ кIуа-чIэхэм ахэгъэхьгъэным пае подстанции «Адыгейский» зы-фиIорэр ашIыщт. Ар мэзи 8-м кыкIоцI атынэу агъэна-фэ. АдыгеимкIэ нэмыкI про-ектэу шыIэхэм ягъэцэкIэн ана-лэ тырагъэтыщт.

— Адыгеим иэкономикэ хэ-хъоныгъэхэр ышIынхэ, ыпэкIэ лыкIотэн фае. Ащ кыдыхэ-лытагъэу IoфшIэпIэ чIыпIа-кIэ-хэр кызылэуахьгъэнхэм, бюдже-тым кыхьэрэ хэбзэлэхьхэм ахэгъэхьгъэным тэркIэ мэхъа-нэхъо яI. ЭлектроэнергиемкIэ кIуачIэхэр имыкIухъу а пшэ-рылъхэр дгъэцэкIэнхэ тIээкIы-щтэп. Арышъ, тIо зэхэлъэу Ioф зэдэтшIэщт, тизэлхыныгъэ дгъэпытэщт, шIуагъэ кызытыщт проектхэр шыIэныгъэм шы-пхырытщыщтых, — кыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Нахьыбэр шапхъэхэм адиштэрэп

Урысые общественнэ движение «Народ-ный фронт» зыфиIорэм ишъолъыр отде-лениеу Адыгэ Республикэм шыIэм джи-рэблагъэ Iэнэ хъурае зэхыщэгъагъ. Про-граммэу «За доступную среду» зыфиIорэр социальнэ объектхэм зэрэщыпхырашы-рэм ар фэгъэхьыгъагъ.

Иофтхьабзэм хэлэжыа-гъэх ОНФ-м иштаб хэтхэу Ирина Ефимовар, Анна Рауд, Элеонора Халато-вар, Дмитрий Малина, АгъэржыанэкIо Симхъан, нэмыкIэхэри.

Къэралыгъо социальнэ политикэм непэ анахъэу ыналэ зытыригъэтыхэрэм ащыщ сэкъатныгъэ зилэ цыфхэм яIoфыгъохэм шы-кIагъэу афэхъухэрэр дэ-гъэзыжыгъэнхэр. Урысые Федерациер пштэмэ, сэ-къатныгъэ зилэ нэбгырэ

миллион 13 фэдиз щэпсэу, ахэм ащыщэу мин 500 фэ-дизыр — кIэлэцIыкIух. А пчъагъэхэм уакыпкыры-кIымэ, а Ioфыгъор зэрэ-куур нафэ, экономическэ ыкIи социальнэ хэкIыпIэ-хэр ищыкIагъэх.

Республикэм иобъект 30-мэ уплэкIунхэр тхъа-мэфитIурэ ащызэрахъа-гъэх. Ахэм къахэфагъэх гурьт еджапIэхэр, сымэ-джэщхэр, поликлиникэхэр, культурэм иунэхэр. Про-граммэр зэрагъэцэкIэрэм

игъэкIотыгъэу кытегушы-лагъ ОНФ-м и Гупчэ шта-бэу «Социальная справед-ливость» зыфиIорэм хэ-тэу Анна Рауд.

— Шыпкъэр пIощтмэ, псэолъэ 30-у тыуплэкIу-гъэхэм сэкъатныгъэ зилэ-хэм апае ащагъэпсын фэе амалышIухэр хэуконыгъэ-хэр яIэхэу ашыгъэх е ащыIахэхэп, — кIелуатэ ащ. — Анахъэу хъафизэ-хэм ыкIи дэу зыльэгъу-хэрэм, зэхэзымыхьхэрэм апае республикэ кIэлэцIы-

кIу сымэдджэщми, Мыекъуа-пэ игурыт еджапIэу N 11-м пиктограммэхэр, узыгъэ-гъуазэхэрэр, хэушъхъафы-кIыгъэ рыкIуапIэхэр ащы-гъэлсыгъэхэп.

Джащ фэдэу социальнэ учреждениехэм ащыщхэр программэу «Доступная среда» зыфиIорэм джири хэхьагъэхэп. Экспертнэ комисиим хэтхэм кызы-ралуагъэмкIэ, непэрэ ма-фэм ехъулIэу амалхэр нахъ зыщызэхэщагъэхэр культурэм епхыгъэ IoфшIа-пIэхэр арых.

Ioфыгъом епхыгъэ зэф-хысыжыэу ашыгъэхэр на-роднэ фронтым игупчэ штаб Iэклагъэхьагъэх. ОНФ-м ишъолъыр форумэу тыгъэ-гъээм зэхэщытым мы-лэаныкIомкIэ пшэрылъ шъхалэхэр шагъэнэфэщтых.

IЭШЪЫНЭ Сусан.

«АДЫГЭ МАКЪЭМ» ИНЫБДЖЭГЪУ ЛЪАПИЭХЪР!

2016-рэ илээсым иапэрэ илээсныкIо кIэтхэгъу уахътэр макIо.

«Адыгэ макъэр» мыщ фэдэ уасэхэмкIэ поч-тэм иотделениехэм къащышутхыкIын шъулъэкIыщт: индексэу И2161-рэ зилэр — сомэ 860-рэ чапычи 10-кIэ; индексэу И2162-рэ зилэр — сомэ 841-рэ чапыч 98-кIэ.

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ гъээтэджэхэр!

Редакцием дэжэ щыт киоскым «Адыгэ макъэм» сомИ 150-кIэ шъушыкIэтхэн шъулъэкIыщт. (Мыщ шыкIатхэхэрэм киоскым ежэ-ежырэу гъээ-тыр чIахыжъэ ашIыщт);

Къалэу Мыекъуапэ дэт хъызмэтшIапIэхэу, организациехэу, учреждениехэу корпоративнэ шыкIэм тетэу гъээт экземпляр 15-м кы-щымыкIэу кызытхыкIыхэрэр редакцием сомэ 200-кIэ шыкIэтхэнхэ алъэкIыщт.

Университетхэу, институтхэу, еджапIэхэу кор-поративнэ шыкIэм тетэу гъээт экземпляр 15-м кыщымыкIэу кызытхыкIын зимурадхэр редакцием сомИ 150-кIэ шыкIэтхэнхэ алъэкIыщт. Мыхэм кыратхыкIыгъэ гъээтхэр яIoфшIапIэхэм редакцием афещэжы.

Ныбджэгъу лъапIэхэр, шъукIатх лъэпкэ гъээтэм!

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу Тхьаклушынэ Аслъан арт-купэу «Хор Турецкого» зыфилорэм ихудожественнэ пашэу, Урысые Федерацием инародрнэ артистэу Михаил Турецкэмрэ купым ипашэу Наталья Ивановамрэ мы мафэхэм алыклагъ.

Ятворчество цыфхэр зэрепхых

Ащ хэлэжъа-гъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэмрэ ащ игуадзэу Иащэ Мухьамэдрэ, Адыгеим и Апшээрэ Хыкум и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан, АР-м и вице-премьерэу Наталья Широковар, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, республикэм имуниципальнэ образованийхэм япашэхэр, нэмыкхэри. Хорым и юбилейнэ программэу «Нам 25! Лучшее» зыфилорэм кыдыхэлъытагъэу артистхэм Мыекъуапэ концерт кышцатъгъ. АР-м и Лышхъхъэ пэ-

Тхьаклушынэ Аслъан артист цларыом зыфигъазэзэ. — Шьуйтворчествокхэ ахэр искусствэм пыщагъэхэ шьошых. Адыгеир шьольыр мынми, творчеством ылъэныкхэокхэ клочлэшлэхэр лэклэлъых, республикэм ыцлэ дахэкхэ рязыгъэлогъэ зэлъашлэрэ музыкантхэр тилэх. Орэдым икхэ-луакхэ уасэ фэзышлын зыльэкхыщт публикэр бэшлагъэу шьуй-концерт къежэ, ар зэрэжъугъэгушлэщтым сицыхъэ телъ.

Михаил Турецкэм кызырри-луагъэмкхэ, ильэс заулэкхэ узэ-клэлэбэжмэ, Мыекъуапэ концерт кышцатъгъагъ. А уахътэм ыуж къалэм итеплъэ нахьышлум ылъэныкхэокхэ зэблэху-гъэ зэрэхуыгъэр игуапэу кы-хигъэщыгъ. Зипэщэ купым итворчеством зышлогъэшлэгъон, ащ осэшлэ фэзышлырэ АР-м и Лышхъхъэ зэрэфэразэхэр рилуагъ. Фонограммэр хэмытэу, ежхэм амакхэкхэ, драматическэ баритоным кышцегъэжъагъэу эстрадрнэ тенорым нэсэу орэд кызыралорэм, репертуар зэфэшхъаф зэрагъэ-федэрэм ишлуагъэкхэ цыфхэр

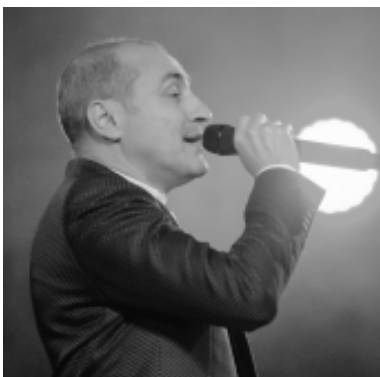
яконцертхэм къахуаллэх, шхъэ-клафэ къафашлы.

— Артистым пшъэрылъ шхъалэу илэр концертным къе-клочлэгъэ цыфхэр ыгъэчэфыныр, ылъэгъугъэм ыкхэ зэхихыгъэм рырээзэныр ары. Ащ фэлоры-шлэрэ проектэу «Орэдым имэфэкхэ» зыфилорэр Урысыем ишьольыр зэфэшхъафхэм ащы-зэхэтэщэ. Цыфхэр тигъусэхэу орэдхэр къэтэлэх, тызэрэгъэчэ-фы, шхъэхихыгъэу тызэдэгущы-лэ. Ары щылэныгъэр, ары артистымкхэ анахь мэхъанэ-шхо зилэр, — кылуагъ М. Турецкэм.

Артист цларыом кызырэгъуогъэхэр зэригъэгугъагъэхэмкхэ, Адыгэ Республикэр загъэпсыгъэр ильэс 25-рэ зэрэхуэрэм фэгъэхыгъэ мэфэкхэ концерт 2016-рэ ильэсым Мыекъуапэ щызэхихэщт. Ятворчеством лыпллэхэрэр, ар зышлогъэшлэгъон цыфхэр агъэгушлэщтых.

**ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.**

Сурэтхэр А. Гусевым ты-рихыгъэх.

ублэ псалъэ кышлызэ арт-купыр зыщылэр ильэс 25-рэ зэрэхуыгъэмкхэ ащ изэхэщакло, артистхэм афэгушлуагъ, гушылэ дэхабэ апигохыгъ, творческэ гъэхъагъэхэр ашыхэхэ ыпэкхэ лыкхотэнхэу афэлъэлуагъ.

— Сэнаушыгъэу шьухэлъым, шьумэкхэ гоххэм цыфхэр кы-зэрещаллэх, шьуйконцертхэм игуапэу яплых, — кылуагъ

ТХЫЛЪЫКХЭХЭР

Бэмэ къашхъхъэпэщт

Москва дэт тхылъ тедзаплэу «Де Ли плюс» зыфилорэм ятлонэрэ тедзэгъоу кыдыгъэкхыгъэ клэлэцлыкхэ ыгъыплэм члэс сабыйхэр зэрэбгъэ-шхэщтхэм фэгъэхыгъэ тхылъ.

Ар гъомылапхъэхэм ятехническэ шапхъэхэр кызыщытыгъэ лофшлэгъэхуо щыт.

Ащ лоф дашлагъ Мыекъоппэ технологическэ университетым, технологическэ гъэлорышлэ-нымрэкхэ Москва дэт къэралыгъо университетэу К. Г. Разумовскэм ыцлэ зыхырэм, федеральнэ учреждениеу гъомылапхъэхэмкхэ «Научнэ-ушэтэкхэ институтым», «Сертификациемкхэ Всероссийскэ научнэ-ушэтэкхэ институтым» яло-фышлэхэм.

Сборникым дэлэжъагъэх, Мыекъуапэ дэт шаплэу «О кей» зыфилорэм именеджерэу, гъэхэнхэмкхэ ыкхэ товархэр уплэкху гъэхэнхэмкхэ Москва дэт университетым икафедрэ ипрофессорэу М. П. Могильнэр, шаплэу «О кей» ипашэу, научнэ кружокэу «МГТУ-м идегустаторхэм я Клуб» зыфилорэм илэшхъэтэтэу, техническэ шлэныгъэхэмкхэ кандида-тэу Голыкхэ Мирэ.

Клэлэцлыкхуэхэм ягъэхэн пылэ организациехэм апае тхылъыр гъэпсыгъэ. Шхыныр щынэгъончъэу, клэлэеджакло-хэм, сабыеу клэлэцлыкхэ ы-гъыплэм клохэрэм зэрар къа-фимыхыным тегъэпсыхъагъэу лофшлэныр щыт. Мыщ рецепт-

хэр ыкхэ гъомылапхъэхэм игъэхъазырынкхэ шапхъэхэр кы-щытыгъэх. Зэкхэмкхэ рецепт 500-м еху кыдэхъагъ.

Сборникыр ящылэгъэщт врач-диетологхэм, клэлэцлыкхуэхэм ягъэхэн фэгъэзэгъэ органи-зациехэм ялофышлэхэм. Ахэм анэмыкхэу лофшлагъэр ашлогъэшлэгъоныщт бысымгуащэхэми.

Тхылъыр зэхэзыгъэуцуагъэхэм Москва, Мыекъуапэ ыкхэ Пятигорскэ яклэлэцлыкхэ ы-гъыплэхэм ачлэс сабыйхэм ягъэхэн фэгъэзэгъэхэм яшлэхэр кыдалытагъэх.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Яшлэжъ фэгъэхыгъагъ

Дзюдомкхэ олимпийскэ резервым иеджаплэ игу-кхэкхыкхэ, гъогу хуыгъэ-шлагъэхэм ахэклодагъэхэм яшлэжъ фэгъэхыгъэ зэнэкхыкхэу мы мафэхэм зэхихэ-щагъ. Ащкхэ Ипылэгъу кыфэхуыгъэ гъогурыкхэ-ныр щынэгъончъэнымкхэ Къэралыгъо автоин-спекцием и Гъэлорышлэплэу Адыгеим щылэр.

Дзюдомкхэ зэнэкхыкхэу хуыгъэ 70-рэ фэдиз къеколлэгъагъ. Ахэм ильэси 9-м кышцегъэжъагъэу 16-м нэс аныбжъ. Тренерхэ-ми, спортсмен ныбжыкхэу хуыгъэу зыфагъэхъазырыгъ.

«Динамэм» ишьольыр отде-ление ипашэ игуадзэу Алек-сандр Леваковым лофтхъа-бзэм къеколлагъэхэм шуфэс къарихыгъ, зэнэкхыкхэу псын-кхэ къафэхуэнэу, гъэхъэгъэшлэ-хэр ашыххэу къафэлъэлуагъ. Джащ фэдэу шапхъэхэм ади-штэу гъогум щызеколхэу къа-джагъ.

Зэнэкхыкхэу гъэшлэгъонэу кхуагъэ. Спортсмен ныбжыкхэ-хэм кхуачлэу ахэлъыр къагъэ-лэгъуагъ, нэбгырэ пэпчъ текло-ныгъэм фэбэнагъ. Ау, щылэны-гъэм зэрэхуыгъэрэм фэдэу, нахь зыфэзыгъэхъазырыгъэу, нахь кхуачлэ зилэхэр ары апэрэ хуыгъэхэр. Теклоныгъэ кыдэ-зымыхыгъэ клэлэ ныбжыкхэ

цыкхуэхэм анэхэм нэпсыр къа-тельадэщтыгъэ. Ар зыльэгъу-гъэ спортсмен нахьыжылохэм агъэлэсэжыгъэх, гъэхъэгъэ ин-хэр джыри апэ зэрилхэр ара-луагъ.

— Хэтрэ цыфи атеклоуи, кытеклохэуи мэху. Ар лэпэ-ежэкхэ умышлэу, сыдигъокхэ ыпэ-кхэ узэрэлъыкхотэщтым упылын-фае, — кылуагъ гъогурыкхэныр щынэгъончъэнымкхэ Къэралы-гъо автоинспекцием и Гъэлорышлэплэу Адыгеим щылэм ипашэ игуадзэу Мамыекхэ Каз-бек. — Бэнэрэ спортсменым хуыкхэныгъэ зилыкхэ, текло-ныгъэ кыдихырэп, ащ ыпэкхэ, нахь зигъэхъазырымэ ыгъэтэ-рэзыжыным ылъэкхыщт, ау гъо-гум утетэу тэрэзэу умышекло-мэ, уидунай пхыжыным плъэ-кхыщт, ащ зы хэлшыхъажы-шъуцтэп. Арышъ, шъузыфэса-кыжы! Гъогурыкхэным ишап-хъэхэр тыдэ шъушылэми шъу-мыукхы.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм и Лъапкхэ театрэу Цэй Ибрахимэ ыцлэкхэ щытым илофышлэхэр гухэкхышхо ащыхуо Джэлэ-уко Рэщыд Хысэ ыкхэм фэтхъаусыхэх ыш идунай зэ-рихъожыгъэм фэшл.

Гъогум ыпкIэ атыщт

Хьылъэзецэ автомашинэшхохэм гъогухэм зэрар къазерафахьырэм илофыгъо аужырэ илъэсхэм зигугъу бэрэ ашыхэрэм ащыщ. Росавтодорым къызэритырэмкIэ, Урысыем игъогухэм зэрар къафэзыыхьэрэм япроцент 50-р ахэм аубыты. Ащ ыпкIэ къыкIыкIэ, 2013-рэ илъэсым автомашинэу тонн 12 нахьыбэ зионтэгугъэхэр зыгъэлорышIэхэрэм зэрарэу къахьырэм пэлухьанэу ахьцэ къатынэу УФ-м и Правительствэ унашъо ышIыгъагъ. Джыри мары ащ фэгъэхьыгъэу унэшъуакIэ къыдэкIыгъ, шэклогъум и 15-м ащ кIуачIэ иIэ хъугъэ.

Хьылъэзецэ автомашинэр зыем маршрутым ыуасэ пэшлорыгъэшъу е ыкIугъэр зыфэдизыр къэзыгъэнэфэрэ устройствэу транспортым ригъэуцагъэм къыгъэлъэгъуагъэмкIэ ытын фит. Шапхъэхэм къызэрэдалытэрэмкIэ, а устройствэр ыпкIэ хэмылэу тыригъэуцон амал иI. Автомобилыр зы чыпIэ бэрэ щытмэ, устройствэр режим гъэнэфагъэ теуцощт, гъогоу зэрыклорэр федеральнэхэм ахэмыхэмэ, зыпари къыгъэлъэгъоштэп.

Росавтодорым къызэритыгъэмкIэ, тонн 12 нахьыбэ ионтэгугъэу хьылъэзецэ автомобиль миллиони 2-м ехъу пстэумкIэ къэралыгъом ит. Ахэм ащыщэу цыфхэр зэрэзэрэщэхэрэр, мэшлогъэкIосэ къулыкIуэм, МЧС-м, полицием, медицинэ Iэпылэгъу псынIкIэм яавтомашинэхэм ыкIи дзэм иIашэхэр зэрэзэрэщэхэрэм шэпхъакIэхэр анэсыхэрэп. Хьылъэзецэ автомобилхэр гъогум зэрэщызекIохэрэмкIэ ыпкIэ къызэрэтырэм лыплъэгъэным

пае ащ ищыкIэгъэ оборудованиер чыпIэ 500-мэ ащагъэуцощт, ащ фэдэ оборудованиекIэ зэтэгъэпсыхъэгъэ автомобили 100 тыратIупщыхъащт. ГъогурькIуапкIэр къэзымытыгъэхэм альэкIуацIэхэм ГИБДД-ри ащагъэгъозэщт. ШэпхъакIэхэм къызэрэдалытэрэмкIэ, ыпкIэ зымытыгъэ водителым тазырэу сомэ 5000, пащэу е предпринимателэу а автомобилым паекIэ пшъэдэкIыж зыхьырэм сомэ 40000 арагъэтыщт. Юридическэ лицоу ащ фэдэ хэуконоыгъэ зышIыщтым

пшъэдэкIыжъу ыхьыщтыр нахпхъаш. Ащ тазырэу сомэ мин 450-рэ рагъэтыщт.

Росавтодорым хьылъэзецэ автомашинэ зилэхэм товар зэрэзэрэщэрэмкIэ мымакIэу мылIу къалэжъу, ау гъогухэм зэрарэу къыфахьырэр бэу, гъогурькIуапкIэр зэратыщтыр лъэшэу зэхамышIэщтэу ылытыгъ. Зэрэхабзэу, хьылъэзецэ автомашинэр мылIу къэкIуапIэу къыхэзыхыгъэхэм ащ дырагъаштэрэп.

ГЪЭЗЕТЕДЖЭХЭМ КЪАТХЫХЭРЭ

ШукIэ игугъу ашIыжъы

Зигугъу къэсшIы сшIоигъор непэ къытхэмытыжъу, псэокIо-лэжьэкIо дэгъугъэу, ны-тыхэмкIи, иIахьылхэм-

кIи, цыфхэмкIи дунаим дахэу тетыгъэ Цуекъо Теуцожь Хъаджмосэ ыкIор ары. Ар щыIагъэмэ, тыгъэгъазэм и 2-м ыныбжъ илъэс 70-рэ хъуцтыгъэ.

Теуцожь зэхэдз имылэу цыфхэм Iэпылэгъу афэхъуцтыгъ, ятэ-янэхэмкIэ дэгъугъэ, щIэфэхэкIэ агу хигъэкIыгъэп, жъы зэхъухэм зи къащимыгъакIэу ылыгъыжъыгъэх, ядунай захъожьым дахэу ыгъэтылIыжъыгъэх.

Теуцожь цыф къызэрыкIуагъ, IэнэтIэшхо иIагъэп, ДОСААФ-м итхьаматэу Адыгэкъалэ Iоф щыIэщтыгъ. Ныбджэгъуныгъэм осэшхо фэзышIыщтыгъэу, адыгэ шэн-хэбзэ дахэхэр зигунэсыгъэу, нэгущIо-бэрэчэтыгъэу зышIэщтыгъэхэм агу къынагъ.

ЩыIэныгъэ гъогу лъагъоу Теуцожь пхырищыгъэм узырыплъэкIэ, уемыхьопсэп плъэкIыщтэп. НыбжыкIэ дэдэу IофшIэныр ригъажы, илъэс 48-рэ IэнэтIэ зэфэшъхъафхэр зэрихъагъ. 1965-рэ илъэсым гурыт еджапIэр къызиухыгъэм

къыщыублагъэу 1970-рэ илъэсым нэс къалэу Краснодар Iоф щыIагъ. «Краснодаргражданпроект» газ хъызмэтымкIэ техникэу лутыгъ. 1970-рэ илъэсым Адыгэкъалэ къызегъэзэжъым, чыпIабэмэ Iоф ащишIагъ. Анахъэу ищыIэныгъэ гъогу пытэу зыщытеуцагъэр 1983-рэ илъэсыр ары. А илъэсым ДОСААФ-м ирайон комитет зычIэтыщт унэшхоу рагъэжъэгъагъэр языгъэшIыгъэр Теуцожь ары. Илъэс 28-м къыкIоцI ар ДОСААФ-м ирайон комитет итхьаматэагъ. А уахътэм къыкIоцI цыф макIэп къеолIагъэр. Ахэм адыгагъэ зэрадызэрихъэщтыгъэр, дахэу зэрэпэгъокIыщтыгъэр, шъабэу зэрадэгущыIэщтыгъэр, ялъэгъун зэрафигъэцакIэщтыгъэр джы къызнэсыгъэм цыфыбэмэ ащыгъупшэжъыгъэп, Тхъэм фелъэлух джэнэтэм щигъэгущлонэу. Ыпсэ зыхэтIэгъэгъэ икIоджэ гупсэу Хьалъэкъуае щыпсэухэрэ иныбджэгъугъэхэм, инахьыжъхэм, ныбжыкIэхэм ягугъу Теуцожь дахэкIэ ымышIэу зы

мафи къыхэкIыщтыгъэп. Мэфэки къэс, анахъэу ТекIоныгъэм и Мафэ, автопробегхэр афызэхыщэщтыгъэ. Аужыпкъэм ежъ Теуцожь имылыжъыкIэ ветеранхэр ыхьакIэщтыгъэх. Джащ фэдэу инэплъэгъу ригъэкIыщтыгъэхэп къалэм игурыт еджапIэхэм яапшъэрэ классхэм арыс кIалэхэм аIэпкъ-лъэпкъхэр гъэпытэгъэнхэр, дзэм къулыкIуа щакъыным фэгъэхъазырыгъэнхэм епхыгъэ Iофыгъохэр.

Тыдэ зыщIэи, Теуцожь ипшъэрылхэр щытхъу пылэу ыгъэцакIэщтыгъ. Ащ фэшыхъат ОСОАВИАХИМЫМ иобществэ и Гупчэ совет ищытхъу тхылхэу къыфигъэшъошагъэхэр, ащ имедалэу «За заслуги» зыфилорэр, «Адыгэкъалэ ицIыф гъэшIуагъ» зыфилорэ щытхъуцIэу къалэм инароднэ депутатхэм я Совет иунашъокIэ къыфаусыгъэр, нэмыкIхэр. Цыфхэр егъэгущхэх Адыгэкъалэ иадминистрация иунашъокIэ Цуекъо Теуцожь ыцIэ зыхьырэ урам Адыгэкъалэ иIэ зэрэхъугъэм.

ХЪОДЭ Сэфэр.
IофшIэным иветеран.

Тызэкъотэу тыпэуцужьын фэе

Урысые Iофтхъабзэу «Хъадэгъур зыщазэрэр ошIэмэ» зыфилорэм ия 2-рэ уцугъо шэклогъум и 16-м къыщегъэжъагъэу и 27-м нэс Адыгеим щыкIошт. УФ-м наркотикхэм апэшIуекIогъэнымкIэ ифедеральнэ къулыкIуа Iофтхъабзэм кIэщакIо фэхъугъ.

щыIэнхэ, яеплIыкIэхэр къыраIотыкIыхнэ альэкIыщт.

Республикэм щыпсэурэ цыфхэм ащыщэу наркоманием къызыдихьырэ гумэкIыгъохэм яутэкIыгъэхэу, ягупсэ-Iахьылхэм Iэпылэгъу афэхъу зышIоигъохэр

зытеонхэ альэкIыщт «цыхъэшIэгъу телефон» Адыгэ республикэ наркологическэ диспансерым иI. Наркотикхэм апыщагъэ хъугъэ цыфхэм узэралэзэщтым, зэрэзэтебгъэуцожьыщтхэм афэгъэхьыгъэ упчIэхэм

яджэуапхэр номерэу 54-35-43-м теохэрэм агъотыщтых. Iэпылэгъу ыкIи консультации зыщыкIагъэхэм ащ зыфагъэзэн альэкIыщт.

ДиагностикэмкIэ ыкIи консультацииемкIэ Гупчэм иIэ «цыхъэшIэгъу телефоным» иномерэу 52-82-20-м теохэрэм психологием ылъэныкIокIэ яупчIэхэр джэуапынчъэу къагъэнэщтхэп.

«Хъадэгъур зыщазэрэр ошIэмэ» зыфилорэ Iофтхъабзэм зэкIэми шухэлэжьэнэу тыкышъоджэ. «ЦыхъэшIэгъу телефоным» шукъытеомэ, зыгорэм ищыIэныгъэ къэжъугъэнэжъынкIи хъун.

Наркотикхэр хэбзэнчъэу гъэзекIогъэнхэм пэуцужьырэ федеральнэ къулыкIуа Краснодар краймкIэ ишъолIыр ГъэлорышIапIэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и Къутамэ ипресс-къулыкIуа.

ХэбзэухъумэкIо къулыкIуа илофышIэхэм ямызакъоу, обществэри наркоманием пэуцужьын, зэкIэми тызэкъотэу, зыкIыныгъэ тхэлэу мы гумэкIыгъом тыпэшIуеклон фэе.

Наркоманием гумэкIыгъоу къызыдихьын ылъэкIыщтыр цыфхэм агурыдгъэлоры, анаIэ тырядгъэдзэныр, Адыгеим щыпсэухэрэр мы Iофым къыхэлэжьэнхэр ары Iофтхъабзэм пшъэрылI шъхъалэу иIэр.

Чэщи мафи Iоф зышIэрэ

анонимнэ «цыхъэшIэгъу телефонэу» 52-48-44-мкIэ е Наркоконтролым идежурнэ часть ителефонэу 8-964-895-95-12-мкIэ хэтрэ цыфи, наркотикыр зыщакIыгъым, зыщешъохэрэм, притонхэр зыдэщыIэхэм, наркотикыр зыхашIыкIырэ уцыр къызсагъэкIырэм афэгъэхьыгъэ къэбар ешIэмэ, арилон ылъэкIыщт. Джащ фэдэу, къулыкIуа ипашэхэм упчIэ афырIэмэ аратын, мы гумэкIыгъом пэшIуеклогъэным фэгъэхьыгъэу къэгъу-

Бзэм изэгъэшлэн фэлорышлэ

Бзэр цыф лъапкъ пстэу-ми ябаиныгъ. Ащ цыфхэр зэрэдунаеу щипхыхьагъэ хуэгъэх. Непэ кызынэсыгъэм ахэр зэзыпхырэ закъор яныдэльфыбз. Бзэр щэлэфэ лъапкъыр щылэшт.

ГухэкI нахь мышлэми, адыгэхэр зэрэдунаеу щипхыхьагъэ хуэгъэх. Непэ кызынэсыгъэм ахэр зэзыпхырэ закъор яныдэльфыбз. Бзэр щэлэфэ лъапкъыр щылэшт.

Адыгэхэм яныдэльфыбзэ ащымыгъупшэным, бзэр зымышлэрэ нахьыжхэм ыкIи кытIкIэхуэхэрэ ныбжыкIэхэм ягъэшлэгъэным пачэ проектэу «Си бзэ» зыфилорэр къаугупшысыгъ. Сайтэм изэхэщэн илэситIукIэ узэкIэлэбэжымэ агу къэкIыгъагъ. АпэрапшIэу гуцылэлэ цIыклоу

ар агъэпсыгъагъ, нэужым хэхъоныгъэхэр фашыгъэх, джы адыгабзэ зыщызэгъэшлэн, уилъэпкъэгъухэм узыщызэгъэшлэу плъэкIышт портал шыпкъэу ар щыт. Ныдэльфыбзэр пщымыгъупшэным пачэ ащ урыгуцылэн зэрэфаер зэкIэми ашIэ.

Зыфэдэ къэмыхуэгъэ проектэр нэбгыриплI зэхэзыщагъэр. Шхьадж пшэрыл гъэнэфагъэ илэу, ар зэрифэшъуашэу зэригъэцэкIэщтым пылгъ. Сайтэр зэхэзыщагъэр ЕвгъэжыкIо Тимур. Хьамдэху Анзоррэ Асланбек Герговымрэ анимациер апшэу ралхьажыгъ. Гуманитар ушэтынхэмкIэ Къэбэртэе-Бэлъкъар институтым инаучнэ IофышIэ шхьалэу,

къэбэртэебзэмрэ литературэмрэ языгъэхьырэ Къэрдэн Мусадин бзэм изэгъэшлэн ехьылIагъэу сайтэм кIыхьэхэрэм ауж ит.

«Си бзэ» зыцIэ сайтэм «sibza.org» зыфилорэмкIэ шIоигъоныгъэ зилэ пстэури ихьан алъэкIышт, алфавитым кыщегъэжыгъэу гуцылалэхэр, гуцылэжхэр ащ итых. Гуцылэхэм якъэлукIэ зыщызэгъэшлэн плъэкIышт онлайн курсхэри шIэхэу зэхэхэнхэу ямурад. Джащ фэдэу джэгулкIэ шIыкIэм тетэу интерактивнэ курсхэри кIыхьащтых.

Цыфым ыльэгъурэр гум нахь кызыринэжыкIэр кыдалыты, шIэныгъэ зыхэпхышт мультфильмэхэр сайтэм кырагъахьэхэу аублагъ. ДжырекIэ нарт эпосым фэгъэхьыгъэу зэхэаклохэм зэхэгъэуцо. Мы проектэр Хьамдэху Анзоррэ Асланбек Герговымрэ агъэцакIэ. Адыгэ таурыхьмэ афэгъэхьыгъэ мультфильмэхэр мазэ къэс

кырагъэхьанхэу зэхэаклохэм агъэнафэ.

Адыгэбзэ тхакIэ зэзыгъашIэ зышIоигъохэмми мы сайтэр Iэпылгъу къафэхьушт. Тимур кызыриуагъэмкIэ, мыр дунэе проектэу щыт. Пшэрылгъэ шхьалэу ялэр зэрэдунаеу щыпсэурэ адыгэхэр зэрапхынхэр ары. ДжырекIэ порталым урысыбзэр, инджылызыбзэр, тыркубзэр арых Iоф зэришлэрэр.

БзитIу гуцылалэым игъэпсын анахь кын кызыпыкIырэр. Непэ бгъуитIукIэ гъээзгъэ электроннэ гуцылалэ адыгабзэкIэ щылэп.

— Урыс-къэбэртэе ыкIи къэбэртэе-урыс гуцылалээр зэу зэлхыгъэным ипрограммэ джырекIэ Iоф дэсэлэ, — ело Тимур. — «Lingvo» зыфилорэ гуцылалээр зэхэзыщагъэхэм ар яI (зым гуцылэ мин 22-рэ, ятIонэрэм гуцылэ мин 26-рэ ит), ау ащ узыхаплгъэкIэ, о адыгэ гуцылэхэм ачIыплэкIэ нэмыкIыбзэмэ къахэкIыгъэхэр

бэу зэритыр кыбгурэлэ. Арышлэ, IофшIэн мыпсынIэ тапэ илгъ, зыгорэ Iэпылгъу кытIфэхьымэ, лъэшэу тигуапэ хуэшт.

Материалэу сайтэм кIыхьэхэрэм еплъыкIэу фырылэр кыпатхыхьан амал кIыхьэхэрэм зэрялэм имызакъоу, гуцылалэым хэхъоныгъэхэр фэшIыгъэнхэмкIэ, нэмыкI къэбархэр сайтэм кIыхьанхэмкIэ яшIуагъэ къагъэклон алъэкIышт. ШIоигъоныгъэ зилэхэм яматериалхэр сайтэм кырагъэхьащтых.

Проектэу «Си бзэ» зыфилорэм социальнэ мэхьанэ зэрилер зэхэаклохэм кыхагъэщы. Ащ зегъэушомбгъугъэ хуэмэ, тхэкIо ыкIи сурэтышIэ ныбжыкIэхэм Iэпылгъу афэхьун алъэкIышт, ятворчествэ зэрэдунаеу алъэгъушт. Ащ нэмыкIэу непэрэ мафэмкIэ адыгабзэкIэ кыдэкIырэ тхылхэр, анахьэу пшысэхэр зэрэмакIэм зэхэаклохэр егъэгумэкIых ыкIи ахэм якъыдэгъэ-кIыни ыуж ихьащтых.

(Тикорр.).

Шапсыгъэхэм яхьакIэх

ТIопсэ районым ипсэупIэ зэфэшхьафхэм адэс ныбжыкIэ купхэр нахь благъэу зэрэшлэнхэм пачэ къуаджэу Агуй-Шапсыгъэ дэт тарихь-этнографическэ комплексэу «Нарт» зыфилорэм бэмышIэу щызэлукIагъэх.

Общественнэ мэхьанэ зилэ проектэу «ТIопсэ районыр — зэдытиун» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным фэшI Урысыем щыпсэурэ ермэлхэм я Союз ыкIи район къээзкIэ обществэм ялыкIохэр хышIуцIэ Iушэ адыгэхэм адэжэ къэ-кIуагъэх. НыбжыкIэхэм музеир къап-лхыгъагъ, шапсыгъэ лъапкъым итарихь, икультура ыкIи а шьолхьырым щыпсэурэ лъапкъхэм язэкъошныгъэрэ зэгъунэгъу зэфыщытыкIэхэмрэ гъэпытэгъэнхэм зыщытегушылэгъэхэ Iэнэ хурае ялагъ.

КъэкIошт зэлукIэгъур ермэл общи-нэм джы зэхичэшт.

Гъэсэнныгъэ зэфэшхьафхэр щарагъэгъотых

ТIопсэ профессиональнэ училищэу N 9-м ыныбжэ ильэс 80 зэрэхуэгъэр хьакIэщэу «Каравелла» зыфилорэм икон-ференц-зал щыхагъэунэфыкIыгъ.

Тарихь бай къэзыкIугъэ училищым щытхуэцIэу «Культурэшхо зыхэлэ училищ» зыфилорэр къыфаусыгъ, РСФСР-м и Апшэрэ Совет и Щытхуэ тхыль къыфагъэшъошагъ. Мыщ пстэумкIи сэнэхьат зэфэшхьафхэр зылэкIэлэ хуэгъэ нэбгырэ мин 25-рэ щылэныгъэм игъогу

тыригъэхьагъ. Ащ кычIэкIыгъэ пчъагъэ зэлъашлэрэ цыф хуэгъэх. Ахэм зэу ащыщ Краснодар краим и Хэбзыхуэхэ ЗэлукIэ итхьаматэу Владимир Беке-товыр.

Джащ фэдэу училищыр ылгъэ теу-цоным зилахьышIу хэзышIыхьагъэхэм ащыщых шапсыгъэ лъапкъым илыкIохэри — ШIоикъо щыщэу, РСФСР-м изас-луженнэ Iэлэегъаджэу, СССР-м про-фессиональнэ техническэ гъэсэнны-гъэмкIэ иотличникэу Кобл Хьамидэ, Урысые Федерацием профтехгъэсэ-ныгъэмкIэ иотличникэу, зэнэкъокъоу «Мастер года Кубани-2004-рэ» зы-филорэм илауреатэу Симонова Хьа-нифэ, нэмыкIхэри.

Къуаджэу Псыбэ иеджаплэ президентыкIэ иI

ХэдзакIохэм яфитыныгъэхэр гъэсэ-ныгъэм иучреждениехэм Iэлэеджа-кIохэм яцIыкIугъом кыщегъэжыгъэу щарагъашIэх. Илгъэс къэс хэдзын зэфэшхьафхэр еджаплэхэм ащэкIох. Анахь яIасэхэм ащыщ IэлэеджэкIо купым ипрезидент хэдзыгъэныр. Псыбэ дэт еджаплэм ипре-зидентыкIэ ыцIэ бэмышIэу къэнэфагъ.

Мы Iофыгъор хэдзын шып-къэхэр зэралыхэрэм фэдэу щызэхэхэщ: кандидатхэр кы-щагъэлъагъох, ахэм зэхэ-гъэуцох программэхэр, мэ-къэгъэлухэр, бюллетеньхэр ыкIи амакъэхэр зыщатышт кабинкэхэр, зэрадзэщтхэ ур-нэхэри агъэфедэх.

Ылпэрэмэ афэдэу мызыгъэ-гуми нэбгыритф зыхэхэрэ хэдзын комиссием Iоф ышIагъ.

Анахь лъэшэу зэнэкъокъу-гъэ кандидатитIур Ацумыжэ Маргаритэрэ Кобл Любовь-

рэ. Зымакъэ зытыхэрэм япчъагъэ зэ-рэмакIэр (зэкIэмкIи 31-рэ мэхуэ) кы-зыдыхэплъытэкIэ, макъэ пэпчэ мэхьанэ зэрилер нафэ. Джащ пачэ пшээшъитIуми IофшIэнышхо зэрахьагъ. ТекIоныгъэр Кобл Любэ кыдихыгъ.

МэфэкIыр дэгъу хуэгъэ!

Гъуакъо и Мафэ бэмышIэу хагъэ-унэфыкIыгъ. ОрэдхэмкIэ, къашьохэмкIэ, спорт зэнэкъокъухэмкIэ мэфэкIыр баигъ.

ЧыIплэ администрацием ипачэу Къо-джэшъэо Инвербый кызыриуагъэмкIэ, социальнэ-экономическэ ыкIи гъэсэ-ныгъэм, культурам алъэныкIокIэ къуа-джэм гъэхьагъэу илэхэр торжествен-нэ зэхэхэм кыщалотагъэх. Гъуакъо хэхъоныгъэ ышIыным зилахьышIу хэзы-шыхьэрэ цыфхэр щытхуэ тхылхэмкIэ кыхагъэщыгъэх. Ахэм ащыщ Кодэш-хьаплэ и «Чылэ Хасэ» итхьаматэу Тхьагъушъэ Казбек.

Ацумыжъыр — чемпион!

Зичэзыу текIоныгъэ джыри кыди-хыгъ ПсышIуапэ щыщ спортсмен

ныбжыкIэу, ильэс 11 зыныбжэ Ацу-мыжэ Исмахьилэ. Клубэу «Гладиатор» зыфилорэм итренерэу Сергей Крицкий ар егъасэ. IэкIэ зэзэонхэмкIэ Шъа-чэ изэлхыгъэ зэнэкъокъоу ПсышIопэ районым иадминистрации ипачэщыгъэу С.А. Полянскэм ишIэжэ фэгъэхьыгъэу щылагъэм ар ичемпион хуэгъэ.

Краснодар, ТIуапсэ, Анапэ, Старо-минскоим ыкIи Шъачэ къарыкIыгъэ бэнакIохэр урамэу Малышевам тет спорт комплексым щызэлукIагъэх. Спорт клубхэу «Гладиатор», «Патриот», «Боец», «Фортуна» зыфилорэрэм защызыгъа-сэхэрэм ащыщхэр ПсышIуапэ илIы-кIуагъэх. Исмахьилэ зыщынэкъокъогъэ купым хэтыгъэхэм азыфагу текIоныгъэ кыщыдихыгъ.

— Исмахьилэ сэнаушыгъэ ыкIи Iэ-пэлэсэнныгъэ ин зыхэлэ спортсмен, — кълэуатэ Сергей Крицкий. — Ыныбжэ емылIытыгъэу, щытхуэцIабэ иI. Ар

Краснодар краим ичемпион ыкIи къалэу Шъачэ изэнэкъокъухэм гъогогу пчъа-гъэрэ текIоныгъэр къащыдихыгъ, джащ фэдэу кикбоксингымкIэ Шъачэ испортсмен анахь дэгъухэм ар ахалытагъ. Ащ бэрэ Iоф зыдэшIэжы, мурад ин-хэр зыфегъэуцужыхь, анахь шхьалэр — ыгукIэ текIоныгъэр кызырэдихыщтыр ышIээ мэбанэ, мыщ фэ-дэ спорт лъапкъымкIэ ащ мэхьанэшхо иI.

НЫБЭ Анзор.

**(Кызыклэпкыкларэ
шэклогум и 12-м
кыдэдыгэ номерым ит).**

Цыфхэм кыдэдыгэагэхэр ашлогэшлэгонхэу зэпаплы-хьэщтыгэх. Зымы Фаризэт кышлэжыщтыгэп. Марыш, лы купэу шытым ягунэгэу лыри ахэтэу кэплэх, еж кьашлэжы шлоигэу шьхаем, хулыфгыгэхэр зэклэ Илхъан зытес шым еплых. Зэпкьаджэ бзылфыгэ горэ гоогум кыры-клозэ шыухэр кызылэжыгум, апэрэ шагум дэлэдаг. Ип-шэшэжыгэу, а пчыхэ бетэ-малэу зыщызэхэсыгэхэм зы-зыгэбылынэу иго ифэгыгэр Фаризэт кышлэжыг. Тхэм инасып кырыгэхыг, дакуи унагуи ышлаг, сабий марыш кыфэхуэнэу ежэ...

Ахэм ягупшысээ ячэу кы-нэсыгэх. Шагум зыдэплэм, ыш мэлхэр мэлэщым дигэ-зыхьажхэу кылыгэу. Яти унэм кыкыгэу адырэ шым кьеджэ, ау кыкырэр ян, ащ зыгорэхэр ятэ кыредох. Ил-хъан Фаризэт кызылэжыг, ядэж кызырэсыжыгэр кы-гурыуаг, хуштым ежэу кы-зэтеуцаг.

«Нан, сыкьэкложыг!» ылуи, Фаризэт куозэ шэгум дэлэ-даг. Ятэрэ ышрэ штагэхэу, кьалоштыр амышлэу кьеплых, унэ кьогум кыкьольэтыш, ышмэ анахыклар кыкларэ-лядэш, Фаризэт кьепхуа-тэ. Янэ гызэ кыкларэхэ. Унэ кьуапэмкэ бзылфыгыш кыкьоплхызэ зэушлэжыг. Зэклэ унэм изэрэцагэх. Фаризэт ятэ Илхъан кыкларыхы ригэблэжыг. Нэбгыритур зэ-пэчынатлэу тлысыгэхэу шы-сых. Фаризэт ятэ шьханыгуп-чэмкэ мэллэ зэпыт, хуугэр джыри тэрэз-тэрэзэу кы-гурылорэп. Илхъан адыгабзэр кымыгэтэрэзышэу ипшашэ дэжэ клонэу ерагэу лым рилуаг. Ау Мосэ ышхэ егэ-сысы, хьаклар изакьоу кы-гэнэныр кырыгэкларэп. Шэх дэдэу шагум хулыфгыгэхэри, бзылфыгэхэри дзы кьэху-гэх. Бзылфыгэхэр зэдэшылэ лэныкьомкэ гы макьэхэр кьэлуштыгэх.

Хьазырэу кьажэщтыгэхэм фэдэу шхын зэфэшьафхэр тетэу лэнэ хураехэр кырахы-гэх. Зэклэ шхи, хьаклэм кы-лоштым ежэхэу кьэтысыгэх. Илхъан Фаризэт ятэрэ ышхэм-рэ кьэбарыр афилотэнэу ары зыфэжыгэр. Ятэ ар кыгуры-луагэти, щысхэм шэф зэ-ра-фыримылэр тыркум гуригэ-луаг. Ащ нэуж клалэм кьэ-барыр кыришажы кылоаг: нэгьойхэм хылушом кьазэ-ра-щищэжыгэагэр, гогу те-тыфэхэ кыныгэу ыпэ кы-кыгэагэхэм лыгэ хэлэу Фаризэт зэрэпауцжыгэагэр лэдэб хэлэу сыдигуи зэрэ-кьуагэр, дахэу зэрэхидыкларэ, ыки хьадэгум кызырэлэкли-хыжыгэмкэ фэрэзэу ядэж кызыришэжыгэри унэм ис-хэм зэклэ кьафилотаг.

Лыжэу щысхэр ашлэ фэ-разэхэу шьхашэ ашлэу шы-сыгэх. Етланэ нэмык упчлэхэр кыратыгэх, ахэм яджэуап-хэр аритыжыгэх. Кьалоштыр кызаухымы зымы зи кымы-ложэу зэу зэплыхыгэу шы-сыгэх. Ефэндым гушылэм кыпидзаг.

— Тэ лэшэу тыпфэраз тип-шашэ кызырэлэжыгэм-кэ, ау кыдгурымылуагэр о узэрэфыштыр ары?!

— Нэгьойхэм ащэу кьашы-щэфыг, — кьагурылонэу кы-

мылотагэмэ ылуи кьэбарыр джыри кызырешажыг, зэпа-утиг.

— Ау о уришьхэгусэп ары-ба? — зэпимыгэу лыжыгым упчлэм телунклэщтыгэ.

— Хьау. Сишьхэгусэп.

— Ащ фэдызм зэрысыгэр о уадэж, арыба?!

— Ары. Ащ нэмыкэу бзыл-фыгэ пчягэ сиунэ ис, ся-нэшыпхуэр ахэм апыл.

— Шьуальэныкы сыкьаклоу хуугэ сэ, шьуихабзэхэми тлэку сачыгуаз. Шьуз пчя-гэхэр шьхэгусэу шьуилэх.

— Пшашэхэр сэщэфы, нахыбэклэ сэщэжыг, ар силэ-натл. Бэмэ арэуштыгэу мылэу ашы.

— Ахэр зэклэ тэшлэ тэ, ау

сэжхэм, ышхэр ятэ ылофтыхы хылушом ыгэклогэагэх зы-горэ кызырагэашлэмэ ылуи шьхаем, зи кьагытыгэп. Зы-лэжыгэу, зэхэзыгыгэи шыла-гэп. Хы кыбым ыгэклонхэш, щылыхуэнхэм ятэ тещыны-хьаг. Пшашэри шлокладыгэу, ыкьохэри ащ тырилхьажыш-штхэп. Ипсэлхыгэу Айтэч пшашэмэ анах дахэр зэрэлэ-клэжыгэр заулэрэ ыгу кьеоу хэтыг. Етланэ бжэдыгупшым ыпху кьэцэн фэхугэу шы-тыг, ау джыри кышэжыгэп.

Фаризэт ятэу Мосэ зэклэ чьежыгэху кьарилуи зэбгыри-гэклыжыгэх.

Фаризэт янэ зыдэщылэм кьуа-гэ. Тыркуем ежэ цэлэфэ зэклэ ышхэм кьашаг. Нысэхэр Фа-

сэу натрыф ехьаджы, ышхэм псым шьхэр ашагэх. Унэ клоцхэр зэлухыгэх, зэклэми лоф ял, Фа-ризэт закуу зи зымышлэщтыгэр. Илхъан шьханыгупчэм кы-зиплырэм Фаризэт шлоцэфын-чэу кышыхуштыгэ.

Фаризэт кьуи янэ ежэу тлысыгэ. Тыгэуасэ укьыти Айтэч клэупчлэгэп, джы ащ пае янэ дэгущылэнэу ежэ-щтыгэ. Нычлэпэ зэгьолыж-хэм, ипшэшьэгухэр зэрэдэ-кьуагэхэр, клалэу ышлэщтыгэ-хэм ашышхэм кызырашагэр кыфилотагэх. Шаплэм исэу щысызэ цэ клэжыгэр кыри-хы инысэ нахыжэ кьыхьаг.

— Сыкьыбдэлэпылэщт, кьаш-тэ, — ылуаг Фаризэт.

— Хьу, хьау, мощ фэдиз

псынклэу ашлэщтыгэ. Унэм ихыи, бзылфыгэхэр зышхэщт-хэм ежэу тлысыгэ.

Джыри а гунэгэу шьузыр янэ кылыкылуи рищыг. Ны-сэхэм псынклэу, зэрэгэжы-хэзэ ланэр кьашыг. Етланэ кьогум кьосым гу льатагэм фэдэу зыдэщысым ланэ кышы-фашыг, ежхэр пчэгум шхэн-хэу итлысхьагэх. Фаризэт нэ-псым ытхалэзэ лупхытлэу ера-гэу ригэхэи, кыкыжыг. Зэгу, зэгу, марыш Айтэч кы-зэрэкложыгэр зыралоклэ, ишы фыж дахэ тесэу кылыкыло-ныш, ыщэщт. Нанэ тыдэ хуугэ шьула?! Айтэч пае еуп-чыныш, лыкло ыдэжэ ылоф-тэныр ихысап. Ар янэ зызэ-хехым ыдагэп. Зымы зи ылоф-тэщтэп! Хымэ хэгэу шэлэфэ адыгэ хабзэхэр зэрэщыгуп-шагэхэр ыпху рилуаг. Пшашэ-рэрэуштыгэу зеклоныр зэрэ-хьайнапэр гуригэлуаг. Айтэч ежэ римыломи, кьэбарыр нэ-сыщт. Ищыклагэу ыпытэмэ, кырамыгэблагэми ежэ-ежэ-рэу кьэклошт. Асыет ыпху зэрэфилыгэмкэ ыгу егу-жыгэ шьхаем, джыри бзэ-гухэр нахыбэ зэрэхуэрэм лэшэу ыгэгумэклэщтыгэ. Ахэм апэуцужыгэ, ыпху ыухумэ шлоигэу. Фаризэти янэ зэрэрилугэм рыукьлэжыгэу, акыл кыгыотыжыгэу, ыш-хэ ар зэрэрипэсыгэмкэ клэжыгэу шытыг.

Мэфэ реным Мосэ ыпху псауу кызыригэзэжыгэм пае ыдэжэ гушлэклохэр кыфакло-щтыгэх. Фаризэт шагум дэтэу кызылэжыгэу, лэшэу хэщэ-тыкыштыгэх. Ежэ икласэу кы-зыфигэзэжыгэм ежэщтыгэ. Фаризэт кызыкыжыгэм тхьамафэ тешаг, Айтэч кьэ-лэагэщтыгэп. Унэм исхэм кызырэрэамыдзэрэм есэжы-гэу апылхыжыгэп. Ис-имы-сымы тлури зэу кьашыхушты-гэ. Илхъан ышэщтхэр ылыгэхэу зыгорэм кьуагэ, кызыгэзэ-жыккэ ядэжэ кыдэдыгэагэ-нэу Мосэ кьырилугэ. Фаризэт Илхъан егупшысэщтыгэп, ышхэ илыгэр Айтэч. Кы-зэрэкложыгэр зэхыгэу кьэмыклон ылэкьыштыгэп! Зэ-хыгыгэпын фэе?! Зэ губжы-ти, ежэжыштыгэп, зэ гугэзэ ежэу тлысыжыштыгэ.

Чыг члэгым мафэ горэм хидыкэу шысызэ, бзыу куп бырсырэу ылыгэу. Ащыш горэм унэ цыкылу ышлэу, кьу-рэхэр кьыххэу гу льатаг. Унэр зэух нэуж адрэ бзыу-хэр тезэрэгэбэнагэ инаб-гэу шлуаштэнэу. Мо заулэм афырыкыныя бзыу цыкылу?! Бзыушхэм цыр-щыр рагэлоу набгэр шлуаштэфэ чэтыу кьэ-клошыллэгэм гу льатагэп. Бзыу цыкылу джащ нахэ ымы-лэкьыжыгэу джыри зэ инаб-гэу кышхьабыбэжыг, чэ-финчэу ошгогум ибыбэжыг. Зы бзыушхэ кьахэкли набгэм итлысхьаг, адрэхэр зэрэтекла-гэхэмкэ рыгушхэхэрэм фэ-дэу шьхьагыгэх. Ау ягушлуа-гэу клэжыгэ. Чэтыушхэр кы-залэжыгэу, лубыкыжыгэу. Бэ темышлэу чэтыр зэрэулыжы-гэр кызалэжыгэу, набгэм кьагэзэжыгэу. Фаризэт ахэм альпыллы, цыфхэми ащ фэ-дэхэр кызырэхуэрэм фыгэ-даг. Ащ нахэ куоу игупшы-сэ хэхагэп, яшагу хьаклэхэр кыдэдыгэагэх. Ахэм Фаризэт апэгьокли кырыгэблэжыгэу. Унэм ышнахыжэ кызеклым, ялахыл горэм кьашагэу джэ-гум зэрэрагэблэжыгэагэхэр хьаклэхэм кьауаг.

(Джыри кыкылэпкылошт).

ХЬЭКІЭКО Фатим

Сихымэ чыгу

ПОВЕСТЬ

Фаризэт уимышьхэгусэмэ хэтэ адэ?

Зыгорэклэ тэрэзэу кьагуры-мыгэлэшэу ылуи, Илхъан джыри зэ кьафилотэжыгэу ригэжыгэу шьхаем, ащ фэ-дизэу ашломыгэшлэгонхыгэу кьедэлэщтыгэх. Бэмышлэу цыфхэр зэбгырыкыжыгэу фежыг. Фаризэт ятэрэ ыш-хэмрэ унэм язакьоу кызынен-хэм, ыкьохэм анахыккэ ып-ху лыгэжыгэу зыдэщылэхэм кышчэнэу. Ятэ кыкларыхыныр кырымыгэклоу унэм кьыхы, пчэбгум кьыгоуцаг. Кьэ-барыр ащи кырыгэлуати, ышхэ ыгэсысыг. Янэу а кьэбарым шыгуазэри пчэу кьогум кьотэу джыри зэ кьедэ-лужыг.

Илхъэрэ кьэтыгэу пхуэр шы-мылэжыгэу агэяг. Джы псауу кычлэкли мы тыркуу кьэзы-щэжыгэу ыдэжэ ащ фэди-зым исыгэу хуугэ. Ягунэгэу клэлэцлэклэм зыкытлэжыгэ-шэу, Фаризэт ылакьохэр зэ-рыпхыгэу клэпсэр кытлэжыгэ-шэу. Бзэгу лае зылулэхэм ежэ ауштыгэу хуэнэу фэжыгэу кьэбар хаутхындаг. Байны-гэм клэхопсэу псэлхыгэу бай лыплэщтыгэу, тырку лэ-рыхэ дэклонэу фаеу ары ты-ралукыгэр. Айтэч ежэ зы-лыплэжыгэрэм аклэмыхэу, ыкьоу мыбаеу хаутхындаг.

Джа кьэбархэр зэхэзыгыгэ Фаризэт иунагэу машлом ыс-тыштыгэ. Уахьтэ тешлэ зэлэ-

ризэт ашлогэшлэгонэу кьезэрэгэплэщтыгэх. Шьузэп, нысэп, шьуза-бэп — хэтэ адэ?! Ны-сэмэ анахыжыгэр плэ пшыпхум зышыфшлы-штым кыккэупчлэ.

— Илэ зыдэщылэр арыштын, тыда адэ?! — гурытым кьыдыг.

— Лы силэп сә! — ылуаг Фаризэт.

— Адэ хэтэ укьэзы-щэжыгэр?! — зэпигэу-штыгэп адрэм.

— Ар, ар... Ащ ыцлэр Илхъан. Боу цыф дэгэу ар.

Зэрищэфыгэу ылэ зэрилтыр кылоным теу-кытыхьаг, сыда плэ-мэ шапсыгэхэр зэклэ шьхафитэу псэунхэр яхэбзаг.

— Сэ сызэщылэм шылэщт, кло шьугопыхы, — ылуи Аси-ет инысэхэр кырыгэклыжы-гэх. Зэклэ чьежыгэу шьхьадж иунэ еклужыгэу шьха-ем, чьыхэрэп, хуугэр зэ-рагэзафэу рэгущылэх. Ышхэм ашыпху псауу кызырэкложы-гэр ашлэш хуштыгэп. Кьа-гурымылоштыгэр тыркуу ары. Кызыришэжыгэу уасэ кыккэдаомэ ратышт, ау тыркуу ахьцэ кьэбар кырыгушылэ-гэп. Клалэр зэшхэм агу ри-хыг. Гупсэф, гушылэ зыхуки дэгэу зылыг. Ау етлани ышып-ху ащ зэрэфыштыр кьагу-рылон альэклирп.

Нысэхэм ялыхэм кьалоу зэ-хыштыгэу ашыпху зэрэкло-дыгэр, зэрэлхыгэу. Зыдэщыгэр амышлэу илхъыср кьуагэ. Джы кыздизыгэр кьагурымылоу тыркулым кьа-фишэжыг. Фаризэт зыфэдэр амышлэу, ау ащ ежхэр нахэ лэагу шьхэу алытэщтыгэ, сыда плэм ащ фэдэ кьэбар-хэр ежхэм апылэп, унагэу ихьагэх, кьабзэх, дэгух... Моу зэ зыгорэу закыферэшлэ ифэшэуашэ рагэгыотыным фэ-хьазырых. Ышхэм ашыпху кьэхулагэр ежэ имылажэми, агу зэрэримыхырэр кьагу-рылуагэш, пшыпхуэр ашхышт...

Ауэ нэф кьэшыг. Кьэ-тэжыгэхэр зэклэ яунэгэу лофхэм ауж ихьагэх. Нысэ-хэм чэмхэр ащых, чэтхэр агашхэх, янэ шьхалым дэ-

гогу кьэпкыгэу упшыг, зыгэпсэф. Тэ цыкылу-цыкылу тызэфырыкыжыштыгэ. А узэщы-лэгэу хэгэу лым шьуз пчягэу илэу зыфаер фашлэ. Тэ тэдэжыккэ лым зы шьуз илэр, чэчи мафи а зыр ары лэпылэгэу имылэу лоф зышлэрэ, — ылуаг нысэм. Гурытым пхэ лаплэ ылыгэу кьыхьаг.

— Мо щыбзэ цыкылу кьэу-быт, — ылуаг нысэ нахыжыг.

— Сыда, Тыркуем кыкы-жыгэу кьыуытышурэба?!

— Сыдэлэпылэнэу сыуагэ, шьхаем...

— Шыс, шыс. Джы нэсыфэ-клэ зыгорэуштыгэу тыпсэуэба?!

Фаризэт ауштыгэу нысэхэм зыкызыкылашлырэр кыгуры-лоштыгэп. Кьэтэджи, унэм кы-кли янэ зыдэщылэм кьуагэ. Ащ имызакьоу кьычлэклиг. Ягунэгэу шьузыр Асыет кы-фэгущлэнэу кьэкуагэу шысыг.

— А сыдэу дэгэу укьэкло-жы, нынэ. Арэуштыгэу тисабый-хэр зэклэ кьэкложыштыгэхэм дэгэуэба. О уинасып кы-хыг, укьашэжыг. Хэтэ а укьэзыщэжыгэу тыркуу? Щэф-щэжыг хэтэу алуаг?

— Ары, шыпкэ. Джэнап-хэхэр, джанэхэр ещэх, — ылуаг Фаризэт.

— Нахэ дахэ ухууг, дэгэуу ушыпсэуштыгэу фае?! О зыр ара шьуэу иагэр лым, хьа-уми пчягэу шьухуштыгэ? — ласэщтыгэп Нусетыр.

— Хьау, сизэкьуагэп, бзылфыгэу пчягэу исыг.

— О сыд фэдэ мафэхэр ара зышыуыгэр, хьауми, ад-рэхэм яшлушлэфэ уежэщтыгэ?!

Упчлэу кытыгэм Фаризэт кыгэжыгэу. Янэ кьэжыгэу, зыгорэхэр тырипчэзэ кьэлап-чэм дищыжыг. Сыда мы цыфхэм кьашлошлырэр?! Ил-хъан зэримылыр кьыфилота-гэба?! Игунэгэу бзылфыгэр зэрэбэлэ-бацэр ышлэжыгэу кьы-луагэу пымылэу, ышхэу псым шьхэр кьызышжыгэу кьэкло-жыгэу ала арагэжыкыныу кьумгыаныр ыпхьотаг. Нысэ нахыккэу Курацэ кьумгыаныр кьылэклипхьоти, хулыфгыгэхэм адэжэ кьуагэ. Ащ ыуж итэу лэплэклир ылыгэу Гошнурэ кьуагэ. Фаризэт дымгэу шагу пчэгум итыг. Зызэпыригэ-зи янэрэ Даретрэ зыдэщылэхэм кьуагэ. Лэпккэ-лэпккэхэу зэклэ

Адыгэ Республикэм и Конституционнэ закон

Адыгэ Республикэм и Конституции гъэтэрэзыжъынхэр фэшлыгъэнхэм ехылабэ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Конституции гъэтэрэзыжъынхэр фэшлыгъэнхэм ехылабэ

Адыгэ Республикэм и Конституции (Адыгэ Республикэм и Хэбзэгъэуцугъ Зэлукъ (Хасэм) — Парламентым и Ведомостхэр, 1995, N 16; Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъ зэхэуагъагъэхэр, 2000, N 9, 11, 12; 2001, N 5, 6, 7, 10, 11; 2002, N 2, 4, 5, 7; 2003, N 4, 5, 7, 11; 2004, N 7; 2005, N 4; 2006, N 12; 2007, N 5; 2009, N 4; 2010, N 5, 11; 2011, N 4, 6, 7; 2012, N 6; 2014, N 3) мыщ фэдэ гъэтэрэзыжъынхэр фэшлыгъэнхэу:

1) я 70-рэ статья ия 4-рэ пункт:

а) иподпунктэу «г»-м гушылэхэу «Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэхэр — Адыгэ Республикэм ихъэралыгъо хабзэ игъэцэкълэкълэ къулыкъухэм япашэхэр хэмытхэу» зыфилохэрэр хэгъэкълэжыгъэнхэу;

б) подпунктэу «и»-м кълучлэ имылэжъэу лъытэгъэнхэу;

2) я 70-рэ статья ия 5-рэ пункт иподпунктэу «а»-м гушылэхэу «Урысые Федерацием и Конституции» зыфилохэрэр хэгъэкълэжыгъэнхэу;

3) я 78-рэ статья:

а) иподпунктэу «п»-м гушылэхэу «Адыгэ Рес-

публикэм и Премьер-министрэ игуадзэхэр — Адыгэ Республикэм ихъэралыгъо хабзэ игъэцэкълэкълэ къулыкъухэм япашэхэр хэмытхэу» зыфилохэрэр хэгъэкълэжыгъэнхэу;

б) подпунктэу «с»-м кълучлэ имылэжъэу лъытэгъэнхэу;

4) я 87-рэ статья ия 2-рэ пункт подпунктэу «ж¹»-р хэгъэхъогъэнхэу ыкълэ ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«ж¹) Урысые Федерацием и Президент ишэпхъэ правовой актхэу, Урысые Федерацием и Правительствэ ишэпхъэ правовой актхэу гъэцэкълэкълэ хабзэм ифедеральнэ къулыкъухэм яполномочие заулэхэр Урысые Федерацием ишъольырхэм ягъэцэкълэкълэ хабзэ икъулыкъухэм афэгъэзэгъэнхэр къызыщыдэлъытагъэхэм ащыгъэнэфэгъэ полномочиехэр федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу егъэцэкълэх;»;

5) я 107-рэ статья мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«Я 107-рэ статья.

Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор итхылъэу Адыгэ Республикэм и Прокурор лэнатлэ лугъэхъаштыр зэрагъэнафэрэм ехылабэгъэм зэрэдырагъэштэу шыкълэ Адыгэ Республикэм изаконкълэ агъэнафэ.»;

6) я III-рэ разделым я 8¹-рэ шъхэр хэгъэхъо-

гъэнхэу ыкълэ ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«Я 8¹-рэ шъхэр. Цыфым ифитыныгъэхэмкълэ Уполномоченнэу Адыгэ Республикэм щылэр Я 107¹-рэ статья.

1. Ифитыныгъэхэм, ишъхъафитыныгъэ ыкълэ ифедэхэм якъэухъумэнкълэ гарантэ тедзэхэр цыфым илэнхэм тегъэпсыхъагъэу цыфым ифитыныгъэхэмкълэ Уполномоченнэ лэнатлэр Адыгэ Республикэм цагъэнэфагъ.

2. Цыфым ифитыныгъэхэмкълэ Уполномоченнэу Адыгэ Республикэм щылэм логъ зэришлэшт шыкълэ Адыгэ Республикэм изакон щыгъэнафагъ.

3. Цыфым ифитыныгъэхэмкълэ Уполномоченнэу Адыгэ Республикэм щылэр илъэситф палъэкълэ лэнатлэм лугъахъэ (хадзы).».

Я 2-рэ статья. Мы Конституционнэ законом кълучлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфэ 10 зытешлэкълэ мы Конституционнэ законом кълучлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЪУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, чъэпыогъум и 30, 2015-рэ илъэс N 459

Адыгэ Республикэм и Закон

Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор итхылъэу Адыгэ Республикэм ипрокурор лэнатлэ лугъэхъаштыр зэригъэнафэрэм ехылабэгъэм зэрэдырагъэштэу шыкълэм фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ыштагъ

1992-рэ илъэсым щылэ мазэм и 17-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 2202-1-р зытетэу «Урысые Федерацием ипрокуратурэ ехылабэ» зыфилохэм диштэу мы Законыр зыкълаштагъэр Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор итхылъэу Адыгэ Республикэм ипрокурор лэнатлэ лугъэхъаштыр зэригъэнафэрэм ехылабэгъэм зэрэдырагъэштэу шыкълэр ухэсыгъэным фэшл.

А 1-рэ статья. Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор итхылъэу Адыгэ Республикэм ипрокурор лэнатлэ лугъэхъаштыр зэригъэнафэрэм ехылабэгъэм зэрэдырагъэштэу шыкълэр

1. Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор итхылъэу Адыгэ Республикэм ипрокурор лэнатлэ лугъэхъаштыр зэригъэнафэрэм ехылабэгъэм (ыужыкълэ

итхылъэр логъэ дгъэкълэшт) Адыгэ Республикэм и Лышъхъэрэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ яллыкълэ тфырытф зыхэхъэрэ комиссиер (ыужыкълэ комиссиер логъэ дгъэкълэшт) хэплэ ар къазлэкълэгъэхъэгъэ нэуж мэфэ 30 нахъыбэ тырамыгъашлэу.

2. Комиссием итхъаматэр Адыгэ Республикэм и Лышъхъ, комиссием итхъаматэ игуадзэр — Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъамат ары.

3. Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ыухэсыгъэ положением диштэу комиссием илофшлэн зэхещэ.

4. Шъхъэихыгъэу амакъэ атызэ, комиссием хэтхэм унашъо аштэ, кълэх зэфэхъысыжъ унашъоу ашлыгъэр Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ лэкълэахъэ ар

заштэгъэ нэуж мэфэ 3 нахъыбэ тырамыгъашлэу.

5. Комиссием кълэх зэфэхъысыжъэу ышлыгъэр илэубытыплэу Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ унашъо ештэ ыкълэ ар Урысые Федерацием и Генеральнэ прокурор лэкълэахъэ унашъор заштагъэм ыуж мэфэ нахъыбэ тырамыгъашлэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кълучлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Законом кълучлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЪУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, чъэпыогъум и 30, 2015-рэ илъэс N 460

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Сэкъатныгъэ зилэхэм атегъэпсыхъэгъэ логъшлэплэ чыплэхэмкълэ квотэхэр зэрагъэнафэхэрэм ыкълэ ахэм логъ зыщашлэн алъэкълэшт чыплэ пчъагъэр анахъ макълэмкълэ зэрэхъун фаем яхылабэ» зыфилохэм ия 3-рэ статья зэхъокълэныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ыштагъ

зэхъокълэныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) а 1-рэ лэхыр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«1. Мы Законом ия 2-рэ статья щыгъэнэфагъэхэр логъшлэплэхэм аштэнхэмкълэ квотэхэр мыщ фэдизынэу ухэсыгъэнхэу:

1) логъшлэн язытыхэу нэбгыри 100-м ехъу зыгъэлажъэхэрэм апае — сэкъатныгъэ зилэхэм япчъагъэ логъшлэлохэм япроценти 3 фэдизынэу;

2) логъшлэн язытыхэу нэбгырэ 35-м нахъ мымакълэу ыкълэ нэбгыри 100-м мынахъыбэу зыгъэлажъэхэрэм апае — логъшлэлохэм япроценти 2 фэдизынэу;

3) логъшлэн язытыхэу нэбгырэ 50-м ехъу зыгъэлажъэхэрэм апае — кълэцълэкухэм, зыныбж имыкълэу гъэхэм палъэ горэкълэ еджэгъум къафыдафэрэ уахътэм логъ арагъэшлэным фэшл япчъагъэ логъшлэлохэм язы

процент фэдизынэу.»;

2) я 2-рэ лэхым гушылэхэу «пстэуми афэгъэхъыгъэхэр» зыфилохэрэр хэгъэкълэжыгъэнхэу;

3) я 3-рэ лэхым хэт гушылэхэу «сэкъатныгъэ зилэхэм» зыфилохэрэм ауж гушылэу «кълэцълэкухэри» зыфилохэрэр хэгъэхъогъэнхэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кълучлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфэ 10 зытешлэкълэ мы Законом кълучлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЪУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, чъэпыогъум и 30, 2015-рэ илъэс N 465

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «2015-рэ илъэсымкълэ ыкълэ 2016-рэ, 2017-рэ илъэсхэм ячэзыу палъэкълэ Адыгэ Республикэм шлокълэ зимылэ медицинэ страхованиемкълэ и Чыплэ фонд ибюджет ехылабэ» зыфилохэм зэхъокълэныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ыштагъ

публикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъагъэхэр, 2014, N 12; 2015, N 6) мыщ фэдэ зэхъокълэныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) а 1-рэ статья ия 1-рэ лэхъ:

а) ия 1-рэ пункт хэт пчъагъэу «3611860.5-р» пчъагъэу «3656648.9-кълэ», «3431860.5-р» «3446199.4-кълэ» зэблэхъугъэнхэу;

б) ия 2-рэ пункт хэт пчъагъэу «3611860.5-р» пчъагъэу «3656648.9-кълэ» зэблэхъугъэнхэу;

2) я 5-рэ статья ия 1-рэ лэхъ хэт пчъагъэу «300571.7-р» пчъагъэу «304262.4-кълэ» зэблэхъугъэнхэу;

3) мы Законом игуадзэхэу N 1-мрэ 2-мрэ адиштэу гуадзэхэу N 2-мрэ 4-мрэ къэтыжыгъэнхэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кълучлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Законом кълучлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЪУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, чъэпыогъум и 30, 2015-рэ илъэс N 466

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «2015-рэ илъэсымкълэ ыкълэ 2016-рэ, 2017-рэ илъэсхэм ячэзыу палъэкълэ Адыгэ Республикэм шлокълэ зимылэ медицинэ страхованиемкълэ и Чыплэ фонд ибюджет ехылабэ» зыфилохэм зэхъокълэныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2014-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 18-м аштагъэу N 350-р зытетэу «2015-рэ илъэсымкълэ ыкълэ 2016-рэ, 2017-рэ илъэсхэм ячэзыу палъэкълэ Адыгэ Республикэм шлокълэ зимылэ медицинэ страхованиемкълэ и Чыплэ фонд ибюджет ехылабэ» зыфилохэм (Адыгэ Рес-

ТИКОНЦЕРТХЭР

США-м кыкыгыгэр мэгушхо

Мэкъамэр зы бзэкIэ атхы. Композиторым ыусыгэр кыбыгурылоным фэшI шIэныгэм диштэрэ нотэхэр зэбгэшIэнхэ фæе. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние шыклогъэ пчыхъэзэхæхэм классикэм хэхъэгъэ произведенихэр шыжынынчыгъэх.

США-м кыкыгыгэ Джейн Браун симфоническэ оркестрэм идирижерэу концертым тызэреллыгэм кыхэдгъащырэр хэгъэу зэфэшхъафхэм арыс цыфхэр искусствэм зэрэзэфыщагъэхэр ары. Дунаим шыцIэрыло композиторэу Петр Чайковскэм ия 17-рэ сочинение тарихъ гъэшIэгъон иI. Украинэм П. Чайковскэр шыIэу 1872-рэ ильэсым произведениер ыусынэу ригъажыи, Москва кызэкIожыым ыухыгъ. ЦIэу фишыцтыр, симфонииер зэблихъуныр кызыхэкыгъэр П. Чайковскэм кыIотэжыыгъагъэх.

1873-рэ ильэсым шыIэ ма-зэм и 20-м апэрэу произведениеу «Малороссийскэр» Москва кышырагъэлогъагъ. Н. Рубенштейн оркестрэм пэцэныгъэ дызэрехъагъагъ. Концертыр кызаухым, П. Чайковскэм кыфэгушIуагъэр бэ, илофшIагъэ осэ ин кыфашыгъ. 1879-рэ ильэсым композиторым симофниер икьюу кызылуимыхыгъэу ылытыи,

апэрэ едзыгъом зэхъоклыныгъэхэр фишыгъэх. КIэух едзыгъом хигъэкIыжыгъэр макIап.

Музыкэм хэшIыкI физиIэхэр кызыштыхъуыгъэхэ произведениер композиторэу зыусыгъэм ыгу римыхыжыгъэу зэрэкIитхыкIыжыгъэр, «Къэрæухэр» зыфиIорэр зэрæхигъæхæгъэр кызыдæплъытæхæкIæ, дæгъум гъунæ зæримылæм, ор-орэу уасæ зыфæпшIыжыным ямæхæнæ уналæ атеодзæ.

Симфоническэ оркестрэм иконцертэу тызэлплъыгъэм хэлæжъгъэхэ музыкантхэу О. Мамикъян, Э. Багларовам, А. Усыниным, М. СтIашъум, нæмыкIхэм дирижерыр афæраззæу «тхæшъуегъæ-псæу» ариIожыгъ.

Симфоническэ оркестрэм идирижер шъхъалæу, Адыгэ Республикэм изаслуженнæ артистэу Аркадий Хусниаровым кызырæ-тиIуагъэу, искусствэм шызэлъа-шIэрæ цыфхэр Мыекъуапæ тапæки кырагъæблæгъæштых, концерт хэхыгъэхэм ахагъэлæжъæштых.

Дирижерэу Джейн Браун бзы-

лфыгъэ ищыгъ, нэгушIоу гуцыIэгъу кытфэхъуыгъ. Филармонием идириктор шъхъалæу Лышæ Рус-темæ оркестрэм ихудожественнæ пащæу Аркадий Хусниаро-вым, нæмыкIхэм афæгъæхыгъэ гуцыIæ фæбæхэр Джейн Браун

кытитиуагъэх, Адыгэ Республикэм ичIыопс лъæшæу зэрæшIогъэшIэгъоным тыщигъæгъозагъ.

Сурæтым итхэр: **Джейн Браун** (ятлонэрæу шыт) **концертым хэлæжъагъэмæ игушIуагъæ аде-гощы.**

ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Урысыем и Къыблэ ыкIи Темыр Кавказым ялIыкIохэр зыхэлæжъгъэ фестивалэу «Лъа-псэм фэзыгъэзæжы-рэм зеужыжы» зы-фиIорэр шэкIогъум и 12 — 15-м Мыекъуапæ шыкIуагъ.

Къалмыкыым итворческэ куп шIухъафтын шъхъалæр фæгъэ-шъошагъ. Фестивалым лъæпкъ зэфэшхъафхэр зэфыщагъэх. Тарихъым инæклубгъохэм къапкы-рыкIыхæзæ, купхэм лъæпкъ творчествэр шыIэныгъэм зэрæшылъагъæкIуатэрэр къагъæлæгъуагъ,

ЯшIэныгъэ хагъæхъуагъ

зэкIырыплъыхæзæ яшIэныгъэ ха-гъæхъуагъ.

Фестивалым ехыплæгъэ тхыгъ-хэр тигъæзет кышыхæтыутыштых.

Сурæтыр фестивалым кышцI-тетхыгъ.

САМБЭМ И МАФ

Ильэс 77-рэ хъугъэ

Самбэм и Мафэ игъæкIотыгъэу тыгъуасæ Урысыем шыхагъэ-унæфыкIыгъ. Спорт еджапIæ-хэм зэнæкъокъухэр ащызæхæ-щагъэх, кIэлæцIыкIухэр физ-культурæмрæ спортымрæ нахы-шIоу ахæшæхæмкIæ плуныгъэ Iофыгъохэр агъæцкIагъэх.

Адыгэ Республикэм самбэмкIæ икIæ-лæцIыкIу-ныбжыкIæ спорт еджапIæ ипа-щæу Делæкъо Адамæ зэнæкъокъум хæ-лæжъэрæ бæнакIомæ къафæгушIуагъ. Уры-сыем и Президентэу Владимир Путиным ишIуфæс тхылъæу хэгъæгум самбэмкIæ

ифедерацие фигъæхыгъэм А. Делæкъор зæхæхэм кышцеджагъ.

— В. Путиныр СССР-м спортымкIæ имастер. СамбэмкIи, дзюдоимкIи банæ-штыгъ. Спортым имæхæнæ зыкъегъæIæ-тыгъæныр апэрæ Iофыгъохэм ахелъытæ. Адыгейм самбэмкIæ ибæнакIохэр дуна-им шыцIэрыIох. Хъасанæкъо Муратæ гъо-гогъу 11 дунаим ичемпион хъугъæ. Ац фæдæ гъæхъагъэ зIлæ хэгъæгу, Урысыем нæмыкI, шыIæп, — кыIуагъ А. Делæ-къом.

Мыекъуапæ шыклогъэ зэнæкъокъум нæ-бгыри 100-м нахыбæ алырæгъум шызæ-лукагъ. ХагъæунæфыкIырæ чыплæхэр кы-дзыыхыгъæхэм шIухъафтынхэр афашы-гъæх.

Сурæтыр зэнæкъокъум кышцIтетхыгъ.

Нæклубгъор зыгъæхъазырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхæзыщагъэр ыкIи кыдззыгъ-гъæкIырэр:

Адыгэ Республи-кэм лъæпкъ IофхæмкIæ, IæкIыб къэралхэм ащы-псæурæ тильæп-къæгъухэм адырæIæ зæпхыныгъæхæмкIæ ыкIи къæбар жъугъэм иамал-хæмкIæ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдæшылæр:

385000, къ. Мыекъуапæ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхъалæм иапэрæ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъæдæкIыжъ зы-хыырæ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хæутын IофхæмкIæ, телерадиоукъæтын-хæмкIæ ыкIи зæлты-IæсыкIæ амалхæмкIæ и Министерствæ и Темыр-Кавказ чIыплæ гъæлоры-шIапл, зæраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапæ, ур. Пионерскэр, 268

ЗæкIæмкIи

пчъагъэр

3250

Индексхэр

52161

52162

Зак. 972

Хæутыным узшыкIæтхæнæу шыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зышыхæтхæгъæх уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъалæр

Дæрбæ Тимур

Редактор шъхъалæм иапэрæ гуадзэр

МæшIæкъо Саид

Редактор шъхъалæм игуадзэр — пшъæдæкIыжъ зыхыырæ секретары **Хъурмæ Хъусен**